

HET DUOLEGAAT NADER BEKEKEN

Het duolegaat is een formule waarbij in een testament de ene begunstigde (doorgaans een VZW) een legaat krijgt op voorwaarde dat hij de successierechten van de andere begunstigde (doorgaans een particulier persoon) betaalt.

U kan zich afvragen waarom een duolegaat nuttig kan zijn. In de eerste plaats is het zo dat volgens de Belgische Wetgeving het erfrecht in principe volledig geregeld is. Indien U sterft zonder testament zullen uw bezittingen vererven volgens de in het Burgerlijk Wetboek opgenomen regels.

U kan hiervan afwijken door een testament op te stellen. In een testament bepaalt U zelf aan wie U welke bezittingen zal nalaten wanneer U sterft. U heeft echter geen volledige vrije keuze. De wet beschermt bepaalde erfgenamen, zijnde de reservataire erfgenamen. Zij hebben altijd recht op een gedeelte van de nalatenschap. Het gaat meer bepaald om kinderen, dan wel de huwelijkspartner.

Welk aandeel in de nalatenschap wordt voorbehouden voor de reservataire, is afhankelijk van de concrete omstandigheden. Dit blijkt uit onderstaand schema (reserve en beschikbaar deel indien enkel afstammelingen – geen huwelijkspartner) :

	<u>Individuele reserve</u>	<u>Gezamenlijke reserve</u>	<u>Beschikbaar deel</u>
1 kind	1/2		1/2
2 kinderen	1/3	2/3	1/3
3 kinderen	1/4	3/4	1/4
4 kinderen		3/4	1/4

Erfgenamen betalen successierechten op hun aandeel in de nalatenschap. De omvang van de successierechten is afhankelijk van de woonplaats van de erflater, maar ook van de verwantschap van de erfgenamen met de erflater. Hoe dichter de familieband, hoe lager het tarief:

Erfenissen in rechte lijn – echtgenoten – samenwonenden

0,01 – 50.000 EUR	3%
50.000 – 250.000 EUR	9%
Meer dan 250.000 EUR	27%

Erfenissen niet-verwanten

0,01 – 75.000 EUR	45%
75.000 – 125.000 EUR	55%
Meer dan 125.000 EUR	65%

In het Vlaams Gewest betalen de erfgenamen in rechte lijn (kinderen, ouders, kleinkinderen, grootouders,...) 3% op de eerste schijf van 0 – 50.000 EUR. Een niet-verwant die erft betaalt daarentegen maar liefst 45% op de eerste schijf van 0 – 75.000 EUR.

Een duolegaat is bijgevolg vooral interessant voor alleenstaanden zonder kinderen en met verre familieleden of vrienden als erfgenaam.

In een duolegaat zal u twee begunstigten aanduiden:

- 1 begunstigde die geen successierechten betaalt
- 1 begunstigde, meestal een VZW die zowel de successierechten van de eerste begunstigde als zijn eigen successierechten zal betalen (en zelf aan een laag tarief – 8,8% - wordt belast)

Wat betekent dit nu concreet?

Uw nalatenschap bedraagt bijvoorbeeld in totaal 600.000 EUR. U bent niet gehuwd, heeft geen kinderen, bent niet wettelijk samenwonend en wenst zoveel mogelijk te legateren aan uw levensgezel Y.

Indien U het volledige bedrag t.b.v. 600.000 EUR zou legateren aan Y, dient deze successierechten te betalen t.b.v. 370.000 EUR en ontvangt Y netto uiteindelijk slechts 230.000 EUR.

Indien U gebruik maakt van het duo-legaat, waarbij U bijvoorbeeld 300.000 EUR zou legateren aan beide begunstigten met last voor de VZW om alle successierechten te betalen, zal dit tot gevolg hebben dat Y 300.000 EUR netto ontvangt en de VZW 98.600 EUR netto.

Alle partijen winnen aldus in dit geval, behalve de fiscus.

	<u>Monolegaat</u>	<u>Duolegaat</u>
Totale nalatenschap X	600.000 EUR	600.000 EUR
Erfdeel Y	600.000 EUR	300.000 EUR
Successierechten Y	370.000 EUR	175.000 EUR*
Erfdeel VZW	0 EUR	300.000 EUR
Successierechten VZW	0 EUR	26.400 EUR**
Netto voor Y	230.000 EUR	300.000 EUR
Netto voor VZW	0 EUR	98.600 EUR***

**(45% op eerste schijf van 75.000 EUR, 55 % op de schijf van 75.000 – 125.000 EUR en 65% op de schijf van 125.000 EUR tot 600.000 EUR)*

*** (45% op de eerste schijf tot 75.000 EUR, 55% op de schijf van 75.000 – 125.000 EUR en 65% op de schijf van 125.000 – 300.000 EUR)*

**** (8,8 % op 300.000 EUR)*

Een duolegaat kan worden opgenomen in een testament en kan op elk moment gewijzigd worden. U kan kiezen voor een eigenhandig testament of een notarieel testament. Het testament moet evenwel in geldige vorm opgesteld zijn, bij gebreke waarvan de geldigheid ervan na overlijden kan worden betwist. De VZW die erin wordt opgenomen dient erkend te zijn en duidelijk geïdentificeerd te worden.

Voor erflaters zonder rechtstreekse erfgenamen, dan wel erflaters met directe erfgenamen die beschikken over een heel groot vermogen is het duolegaat zeker een goede optie!

Vanessa Vliegen

vanessa.vliegen@argusadvocaten.be